

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 01.7.2016
Sayı 688

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizdeki kadın istihdamında yaşanan sorunların tespiti, hem eğitim hem çalışma hayatının dışında kalan, okumayan ve çalışmayan kadın nüfusundaki artışın nedenlerinin belirlenmesi, mevzuatta ve uygulamadaki eksikliklerin giderilmesi, kadın istihdamına yönelik alınması gereken tedbirlerin ve politikaların tespiti amacıyla Anayasanın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Karabırayan
Turobi KAYHAN

Kırklareli

CEYHAN İRGEZ
Bursa M.

Av. Elif Doğan TÜRKMEN
TBMM Başkanlık Divanı Üyesi
Adana Milletvekili

SERDAR KUYUKOZLU
Mersin

Muhammed H. bek
Cemalbayır
Mr. S. G. S.
Sergin. Tanulu
İst M.

Karim Arslan
Denizli
S. G. S.
Tür. Y. C. D. A. M. S. G. L.
Nemsen

B. KARADAGLARI
S. M. V.

Nazım Nefis Kaya
Antalya

Getirgen Özgür Budak

MURAT ERGİL
Ankara

M. M. Y.
M. M. Y. BALRAK
İzmir

ÖZKAN KALIN
CHP 1923

Okur GAYTANCIOĞLU
Edirne

[illegible]

GEREKÇE

Ülkemizde, toplumsal yaşamda olduğu gibi çalışma yaşamında da kadının durumu içler acısıdır ve her geçen gün daha da kötüye gitmektedir. Özellikle son 14 yılda kadınlara yönelik her türlü baskı, şiddet, taciz, tecavüz vakalarında yaşanan artışın yanı sıra, iş yaşamında da kadınlara emek düşmanlığı ve cinsiyet ayrımcılığı yapılmakta, kadınlar eve hapsolmakta ve hayatları evle sınırlı kalmaktadır.

OECD ve TÜİK verilerine göre Türkiye’de okumayan ve çalışmayan 15-29 yaş grubundaki genç kadınların çağ nüfusa oranı 2013’te yüzde 45,2 iken, 2014 yılında bu oran yüzde 46’ya yükseldi ve sayıları 92 bin arttı. Her iki genç kadından birinin eğitimden ve çalışma hayatından uzak olduğu görülmektedir.

Yine OECD’nin “Bir Bakışta Eğitim 2015” raporuna göre; OECD üyesi ve ortağı 39 ülkedeki genç nüfus içinde ne eğitim görmekte olan, ne de istihdam edilenlerin çağ nüfusuna oranına ilişkin istatistiklere göre; Türkiye 39 ülke arasında yüzde 46 oranıyla açık ara birinci sırada yer alıyor. Türkiye’ye en yakın ülke olan Meksika’da bile bu oran yüzde 35,1 ile 10,9 puan daha düşük. OECD ortalamasının yüzde 17,9, AB ortalamasının ise yüzde 17,1 olduğu dikkate alındığında ülkemizdeki durumun içler acısı olduğu ortadadır.

TÜİK’in Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre 2013 yılında 15-29 yaş grubundaki toplam kadın sayısı 9 milyon 296 bin kişiydi ve bunların 4 milyon 202 bini okumuyor ve çalışmıyordu. Hayatı evle sınırlı genç kadın sayısı 2014 yılında 92 bin artarak 4 milyon 294 bine yükseldi.

Türkiye, kadının iş gücüne katılımında OECD ülkeleri içinde sonuncu, dünyada ise 127. Sıradadır. Nüfusun yaklaşık yarısı kadın (38,2 milyon). Çalışma çağındaki 28 milyonu aşkın kadın nüfusunun 11,5 milyonu ev kadınlarından oluşuyor. Eğitime devam eden, emekli, iş bulma umudu olmayan, mevsimlik çalışan kadınlar da eklendiğinde, çalışma çağında olup da iş gücüne dahil olmayan kadın sayısı 20 milyona yaklaşıyor.

Geriye işgücü olarak 8,7 milyonluk kadın nüfusunun da 1 milyon 33 bini işsiz. Çalışır gözüken kadınların 2,4 milyonu da ücretsiz aile işçisi ve bunların tamamına yakını da kırsal kesimde. Yani 28 milyondan fazla çalışma çağındaki kadın nüfusu içinde ücretli-yevmiyeli, işveren ya da kendi hesabına çalışanların sayısı 5 milyon civarında.

Her fırsatta kadını eve hapsedmenin hesaplarını yapan ve çalışan kadınların kazanılmış haklarını dahi gasp eden mevcut iktidarın eylem ve söylemleri ile desteklediği kadın politikaları, kadınları, esnek ve güvencesiz çalışma ve çalıştırmaya, doğum izni kılıfıyla, itibar kazandırmaya çalışmaktadır.

Kadının adına bile tahammülü olmayan ve her fırsatta kadını ‘kutsal annelik’ üzerinden tarif eden zihniyet, kadınların nasıl giyineceği, kaç çocuk doğuracağı, kürtaj hakkı, nasıl doğum yapacağı gibi en temel bireysel özgürlüklerine müdahale etti. Çıkardığı yasal düzenlemeler ile kadınları çocuk doğuran ve doğurmayan olarak ayırarak, esnek çalışma müjdesi adı altında emek düşmanlığı ve cinsiyet ayrımcılığı yapılmaktadır. Neçerede hükümetin çalışma hayatını daha da güvencesizleştirmek için attığı adımlar öncelikle

kadınların emeklerini daha da görünmez hale getirmekte ve tüm bunlar yukarıda bahsedilen raporlarda ülkemizdeki kadın istihdamının içinde bulunduğu kara tablonun oluşmasının birincil nedenlerini oluşturmaktadır.

Gençlerin ve kadınların eğitime ve istihdama daha fazla katılmasının sağlanması, mevcut ve her geçen gün daha da bozulan bu eğilimin nedenlerinin dikkatle araştırılması ve değerlendirilmesi bir zorunluluktur. Genç kadınların eğitime ve istihdama katılmalarını teşvik için etkili yeni kamu politikalarının uygulanmasına ihtiyaç duyulduğu da gayet açıktır.

Tüm bu nedenlerle; kadın istihdamında yaşanan sorunların tespiti, hem eğitim hem çalışma hayatının dışında kalan, okumayan ve çalışmayan kadın nüfusundaki artışın nedenlerinin belirlenmesi, mevzuatta ve uygulamadaki eksikliklerin giderilmesi, kadın istihdamına yönelik alınması gereken tedbirlerin ve politikaların tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmalıdır.

